

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б) БССР, ЦВК і СНК БССР

№ 99 (6075) | 1 мая 1938 г., нядзеля | ЦАНА 10 КАП.

НЯХАЙ ЖЫВЕ 1-е МАЯ—БАЯВЫ АГЛЯД РЭВОЛЮЦЫЙНЫХ СІЛ МІЖНАРОДНАГА ПРОЛЕТАРЫЯТА!

ПЕРАМОЖНЫ МАРШ МІЛЬЁНАЎ

Сёння — Першае мая. Сёння працоўныя ўсяго свету адзначаюць вялікі дзень міжнароднай пролетарскай салідарнасці, агляду баявых сіл міжнароднага пролетарыята. Сёння — радаснае свята народаў савецкай краіны, свята таржаштва сацыялізма ў краіне, азарнай благодатным сонцам Сталінскай Канстытуцыі.

Сёння святочна ўпрыгожаныя вуліцы шматлікаў гарадоў і сёл будуць заліты радасна лікуючымі калонамі дэманстрантаў. Сёння высока ўзайшоў чырвоны сцяг, сцяг перамогі, на дзясятках мову загучалі баяныя песні.

З пачуццём вялікай радасці і гонару сустракаюць народы Савецкага Саюза дзень 1 мая. З спакойнай упэўненасцю глядзяць яны ў будучыню, з поўным задавальненнем могуць агляннуць на пройдзены шлях.

Вялікі, грандыёзны дасягненні Савецкага Саюза ў гаспадарцы, культуры, навукі і мастацтва. Ужо і канцы другой сталінскай пяцігодкі СССР заняў па выпуску прамысловай прадукцыі першае месца ў Еўропе і другое месца ў свеце пасля Злучаных Штатаў Амерыкі. Сацыялістычная прамысловасць наўжывае ідзе па шляху росту.

1938 год дзе значны рост прадукцыі сацыялістычнай прамысловасці — звыш чым на 13 проц. у параўнанні з 1937 годам. Кожны процант прыросту складае 1 мільярд рублёў — значыць, адзін толькі прырост прадукцыі ў цэнавым выражэнні дасягае 15 мільярд рублёў!

Дзякуючы нязменнай увазе і клопатам Сталінскага Цэнтральнага Камітэта і савецкага ўрада далёка шагнула наперад савецкае машынабудаванне. За год дзю сталінскіх пяцігодкаў прадукцыя машынабудавальных заводаў павялічылася ў 13,5 разоў! Мы можам з гонарам сказаць, што няма перадавой машыны, якую мы не маглі б пабудавать на савецкіх заводах, з савецкіх матэрыялаў — ад гіганцкіх станаў да самых тонкіх і дакладных механізмаў. Такія савецка-гістарычныя перамогі, як заваяванне Паўночнага полюса і рэкорды падлёты Герояў Савецкага Саюза таварышаў Чкалава і Громава з'яўляюцца трыумфам савецкай тэхнікі, трыумфам сацыялістычнай індустрыі.

У 1937 годзе сабраны багаты ўраджай, які дасягнуў 7 мільярд рублёў хлеба. Сацыялістычная сельская гаспадарка ўшчыльна падзяла на выхаванні лозунга таварыша Сталіна аб 7—8 мільярдах пудоў хлеба. На справе ажыццяўляюцца словы таварыша Сталіна аб тым, што на базе калгасаў і саўгасаў наш краіна, стане адной з самых хлебных краін, калі не самай хлебнай краінай у свеце.

Наша краіна — адзіная ў свеце, дзе селянін стаў гаспадаром свайго лёсу. Партыя большэвікоў прабудзіла да жыцця творчыя сілы народа, узброіла калгасніка тэхнікай, ведамі, культурай. Наша калгаснае сялянства — зусім новае сялянства, якое не ведае гісторыі чалавечтва. Перамога калгаснага ладу дала селяніну упэўненасць у заўтрашнім дні, рост матэрыяльнага дабрабыту, уздым культуры ўрабаваных жывяч.

На амрочным фоне росту беспрацоўя і вельмі рэзкай галечы народных мас у капіталістычных краінах, радасную карціну прадстаўляе сабой жыццё працоўных мас СССР. За год сталінскіх пяцігодкаў фонд зарплат вырас у 10 разоў і пераясыў 82 мільярд рублёў. У 1938 годзе фонд заробатнай платы ўзрастае ў параўнанні з 1937 годам, прыкладна на 13 проц.

«Сацыялізм азначае не жабрацтва і нястачы, а знішчэнне жабрацтва і нястачы, арганізацыю заможнага і культурнага жыцця для ўсіх членаў гра-

мадства». Жыццё на кожным кроку паказвае ўсю глыбіню, усю правільнасць гэтых слоў таварыша Сталіна.

Народы Савецкага Саюза добра ведаюць, што ўсім гэтымі перамогамі, сваёй свабодой, незалежнасцю і шчасцем, сваім радасным сучасным, сваёй цудоўнай будучыняй яны абавязаны вялікай партыі большэвікоў, мудраму, геніяльнаму кіраўніцтву таварыша Сталіна. З імем Сталіна на вуснах і ў сэрцы, са словамі любові і ўдзячнасці выйдзюць шчаслівыя народы сацыялістычнай краіны на першамайскую дэманстрацыю.

Сёння ўвесь міжнародны пролетарыят, усё перадавое і прагрэсіўнае чалавечтва паднімуць свой магутны голас пратэсту супраць разнузданых чорных сіл фашызма; супраць фашысцкіх агрэсараў, якія цярпаюць гераічныя народы Іспаніі і Кітая, заліваюць крывёю мірных гарады і сёлы, па-варварску знішчаюць дзесяткі тысяч людзей, супраць агрэсараў, растаптаўшых незалежнасць аўстрыйскага народа, занёсшы меч над дэмакратычнай Чэхаславакіяй.

Сёння ў ўсіх краінах свету прагучыць грозны голас пратэсту супраць небяспечнага савецкага вайны.

Сёнешні дзень будзе днём далейшага згуртавання сіл антыфашыскага народнага фронту. У дзень Першага мая ўзрок працоўных усяго свету з любові і надзеяй звернуты да СССР — аплоту міру і свабоды, непрыступнай крэпасці савецкай рэвалюцыі. Прыклад пераможнага будаўніцтва сацыялізму ў СССР натхняе пролетарыят усяго свету на барацьбу супраць фашызма, супраць капіталістычнай эксплуатацыі. Далёка наперад свеціць чырвоная зорка Крэмаўскіх вежаў.

Сёння ў дзень вялікага свята свабоды народы СССР горады вітаюць гераічныя народы Іспаніі і Кітая, якія змагаюцца за сваю незалежнасць, і жадаюць ім хуткай перамогі ў іх вялікай барацьбе з чорнымі сіламі фашызма, з варварамі, адраджэйшымі самым жаўдзеным старонкі сярэднявекі.

Савецкі народ, які першым падняў сцяг сацыялістычнай рэвалюцыі, працягвае сёння браць руку народам усяго свету, пролетарыям усяго свету, змагаючыся за свай сацыялістычнае і нацыянальнае вызваленне. Вялікі пачуцці інтэрнацыянальнай салідарнасці працоўных СССР! Гэты пачуцці выхаваны партыяй Леніна—Сталіна, гэты пачуцці ярка праяўляюцца ў брацкай дапамозе савецкага народа гераічным змагарам з капіталізмам. Савецкі народ памятае ўказанні таварыша Сталіна: «Інтэрнацыянальнае сувязі рабочага класа СССР з рабочымі капіталістычных краін, брацкі саюз рабочых СССР з рабочымі ўсіх краін. — вось аплот з краевольных каменцаў сілы і магутнасці Рэспублікі Советаў».

На першамайскім фэсце будзе ярка зачыт заклік да ўмацавання інтэрнацыянальнай пролетарскай сувязі, я

галоўнай умовы перамогі над фашызмам і капіталізмам.

Першага мая на вуліцы выйдзюць магутныя, асаблівым перадавоей тэхнікай, акружаныя любоўю народа палкі Чырвонай Арміі. Гулка пракоцацца словы сваяшчэннай клятвы на вернасць савецкай уладзе, на вернасць сацыялістычнай радзіме.

Мы сваяткём 1 мая ў надалейчай складанай міжнароднай абстаноўцы, калі небяспека вайны, небяспека нападу на СССР урастае з кожным мезясцам і днём. Фашысцкія агрэсары развязваюць сілы вайны, міжнародны гарызонт, як ніколі, пакрыт навальнічымі хмараў.

Савецкі Саюз выдэ паслядоўную палітыку міру, палітыку арганізацыі калектыўнага адбору агрэсарам. Але наша краіна ў гэтай справе разлічвае перш за ўсё на свае ўласныя сілы, на сваю несакрушальную магутнасць. Сталінскай пяцігодкі адзель краіну ў сталь і бетон. Савецкі Саюз мае адзіную ў свеце непераможную Чырвоную Армію, перааказны павятраны і марскі флот. Нашы ўзброеныя сілы забеспечаны самай перадавоей тэхнікай, ўсім відамі сучаснай зброі. Свяшчэнныя савецкія граніцы непрыступны для ворагаў.

Савецкая краіна моцна маральна-палітычным адзінствам народа, моцна найбольшай любоўю народа да свай радзімы, да свай партыі, яна моцна несная сувяззю з працоўнымі ўсіх краін, любоўю працоўных усяго свету да цудоўнай краіны сацыялізма. Яна моцна сваёй Чырвонай Арміяй і Ваенна-Марскім Флотам, выхаваным партыяй Леніна—Сталіна. У нашай краіне зліліся ў адно палае дзве сілы — народ і камунізм.

Фашысцкія варвары разлічалі пры дапамозе трагічна-бухарысцкіх бандаў і шпіёнаў адарыць вароты краіны, заліць яе крывёю і ператварыць нашу радзіму ў сваю калонію, а вялікі савецкі народ — у сваю рабаву. Ворагі глыбока падлічаліся. Знішчыўшы фашысцкіх агентаў, наймітаў ахраны, савецкі народ аказаў неацэнную паслугу чалавечтву. Савецкая разведка разарвала, выкарочыла «спутную фашысцкую калону» ў тылу нашай краіны.

Дзень 1 мая савецкая краіна святкуе ва ўмовах падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўнага Савета Саюзных рэспублікаў. У дзень выбараў народы Савецкага Саюза паказваюць усяму свету вельмі магутны саюз свайго маральна-палітычнага адзінства, сваю згуртаванасць вакол партыі Леніна—Сталіна, сваю любоў да вялікага правядара народаў таварыша Сталіна. Яны паказваюць сваю сваяшчэнную нянавісць да ворагаў народа, сваю пастаянную гатоўнасць са зброяй у руках адстойваць заваявы сацыялізма.

Першамайскае прымяненне працоўным Савецкай Беларусі!

Усе ў першамайскі калоні!

З БУХТЫ ТІКІ АД 28 КРАСАВІКА 1938 ГОДА. КРЭМЛЬ, ТАВАРЫШАМ СТАЛІНУ, МОЛАТАВУ ВАРАШЫЛАВУ, ЕЖОВУ, МІКАЯНУ

ВАША ЗАДАЧЕ ЗНІЖЬ ЛЮДЕЙ НА ДРОЙФУЮЧЫХ ЛЕДАКАХ «САДЖО», «СЕДОВ», «МАЛЫГІН» ВЫКАНАНА САМАЛЁТАМІ «Н-172» — АЛКСЕЕВА, «Н-170» — ГАЛАВА, «Н-171» — ОРЛОВА. ВЫВЕЗЕНЫ У ТІКІ 184 ЧАЛАВЕКІ, ПАКІНУТА НА ЛЕДАКАХ 33, ЗАБЯСПЕЧАННЫХ ХАРЧАМІ, ВОПРАТКАЙ, ГАРЧУЧМ НА ТЭРМІН БОЛЬШ ДЗВУХ ГОД.

Гаварымыс выкананнем даручанага Вамі задання.

Камандзіры караблёў: АЛІКСЕЕЎ ГАЛАВІН, ОРЛОВА, ШТУРМЕНЫ: ЖУКАЎ, ПЯТРОЎ БЕГЕР, СТАРШЫЯ БОРТМЕХАНІКІ СУГРОБАЎ, ЧЭЧЫН, ФРУТЭЦІ, ПАРТОРГ — ЕРЭМІН.

ЗАГАД

НАРОДНАГА КАМІСАРА АБАРоны СІЮЗА ССР

1 мая 1938 года

№ 110

г. Масква.

Таварышы чырвонаярмейцы, камандзіры і паліработнікі!

Віншую вас з нашым усенародным святкам 1 мая — днём пролетарскай салідарнасці і баявога агляду рэвалюцыйных сіл міжнароднага пролетарыята.

У гэты дзень народы Савецкага Саюза з гонарца падводзяць вынікі сваіх новых вялікіх перамог ва ўсіх галінах сацыялістычнага будаўніцтва.

Наша краіна, кіруемая партыяй Леніна—Сталіна, пераварыла ў адну з самых перадавых, індустрыяльных і квітнеючых краін свету, расце, мацее і працівае. Шматмільённая армія свабодных тружанняў сацыялістычных заводаў, фабрык і калгасаў, інстытуты, лабараторыі і тысячы культурных устаноў з кожным днём множаць поспехі, раскрываюць новыя і яшчэ больш велічныя перспектывы нашай магутнасці. Расце матэрыяльны дабрабыт і культурны прагрэс працоўных мас.

Партыя Леніна—Сталіна ўжо вырапіла, выхавала і няўтомна прадаўжае расціць і ўдасканальваць новых савецкіх людзей, здольных на бязпрыкладны гераізм і самаадданні падвігі ў інтарэсах свай вялікай радзімы, ў інтарэсах сацыялізма.

Савецкі Саюз — правабрац брацкага адзінства народаў свету. Ленінска-сталінскае нацыянальнае палітыка — гэта гранітны фундамент будучага пераможнага садружства ўсіх народаў. Неабвержным паўярджаннем гэтай з'яўляюцца шматлікія народнасці і плямёны Савецкага Саюза, аб'яднаны адзіным мэтам і заданымі, складаючы спаяную брацкую сям'ю ў адзінай дзяржаве працоўных.

Толькі ў Савецкім Саюзе створаны сапраўдныя ўмовы для ўсеабавага развіцця мільянных мас працоўных, для бязупыннага дасканалення чалавечай асобы і ўсёагульнага прагрэса.

Поспехі сацыялізма ў нашай краіне магутным набамам аддаюцца ў сэрцах і мыслях пролетарыяў і працоўных усяго свету, арганізацыяў і іх волю да барацьбы за свай вызваленне ад капіталістычнага рабства. І сёння, як заўсёды, іх усталі звернуты сюды, на вяршыню Сталінскай Канстытуцыі, сапраўднай неволянай дэмакратыі і сапраўднай свабоднай працы: сядзі, дзе

назаўбеды ашпіцаным нацыянальнае роўнасцю, эксплаатацыя чалавечай кваліфікацыі і беспрацоўе, дзе сапраўдным гаспадаром з'яўляецца ўвесь працоўны народ.

У дзень свята міжнароднай салідарнасці і дружбы працоўных усяго свету, у дзень, калі СССР для ўсяго аб'яднанага чалавечтва будзе гарэць асабліва яркай звадой на амрочным гарызонце старога смуглянага капіталістычнага свету, — пёмныя сілы капіталізма абуджаюць новыя скарпіны на галовы свайго пролетарыята, папрабуюць вымесціць на працоўных свай бюрсылі і шадэўную злабу супраць Краіны Советаў.

Чалавечтва з павялічваючайся бясстрытэй коішца да бяздоўнай прорыву савецкай крывавай боіні. На захадзе і на ўсходзе аргамісавалая фашызмамі вайна набыла ўжо такія велізарныя размеры і вылілася ў такія «сучасныя» формы, што савецкая буржуазія з ле фашысцкім авангардам можа толькі рэдавацца ўдзячна «арыстэтычнай» падрыхтоўкамай ёю надыходзячай савецкай вайны. Аднак пашаліцкім павіныны памятаць, што пажар савецкай вайны добра спелінае не толькі хаціны тружанняў і знішчае мільёны рабочых і сялян, але той-жа агонь вайны вельмі добра знішчае перш і караблёў з іх маршархімі, памощчыкаў і буржуазію з іх уладай і капіталізмам.

У гэтай старанна арганізуемай капіталістамі і фашызмам новай савецкай боіні агарыць, як згарела ў свой час расійская, уся савецкая буржуазія.

Народныя масы гераічна Іспаніі і вялікага Кітая, у нроўнай барацьбе, самаадданна змагаюцца з імперыялістычнымі гвалтаўнікамі за сваю нацыянальную незалежнасць, за права на жыццё. Сялкачы кроўю, яны паказваюць усяму свету пуды гераізма мас, высокага подвігу мільянаў, найвялікшай вытрымкі і дзейнай волі да перамогі над ворагам. Сімпатый Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, як і ўсяго савецкага народа, безраздольна належаць гераічным барацьбітам Іспаніі і Кітая.

Савецкі народ, разам з сваім урадам, адстойваў і няўхільна будзе і далей адстойваць інтарэсы міру ва ўсім свеце.

Мы не можам, аднак, не ўлічваць, што свет у наш час ператварыўся ва ўзброены лагэр, што ў двух частках свету палыхае пажарышча вайны, а нашы шматлікія ворагі, прабуючы ўсяляк падрываць нашу творчую работу анутры, рыхтуюцца да адкрытай вайны з намі. «Трэба ўвесь наш народ трымаць у стане мабілізацыянай гатоўнасці перад тварам небяспечі ваеннага нападу, каб ніяка «выпадковасць» і ніякі фокусы нашых вонешніх ворагаў не маглі засцігнуць нас аніякаму» (Сталін).

Застральніцкі савецкай вайны добра ведаюць сілы і магутнасць Савецкага Саюза і моц яго Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі. Яны ведаюць таксама і тое, што блазітаснае знішчэнне падлейшых адраджыкаў і прадзіжнікаў нашай радзімы, трагічна-бухарысцкай нечысці і менавіта-савецкіх адзілаў, зрабіла Рабоча-Сялянскую Чырвоную Армію яшчэ больш грознай для ўсіх палых ворагаў. Але тое, што адбылася заара ў Еўропе і Азіі, прымушае нас быць асабліва пільнымі і зоркімі. З удзесякразнай энергіяй, дарожачы кожнай гадзінай, мы павіны настойліва працаваць над далейшым дасканаленнем боездольнасці Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, над яе далейшым палітычным і тэхнічным ростам.

Таварышы чырвонаярмейцы, камандзіры, камісары і паліработнікі! Вялікі савецкі народ усклаў на нас адказнейшую задачу абароны нашай вялікай радзімы. Будзьце заўсёды дастойны гэтай адказнай і ганаровай задачы. Будзьце ў любую мінуту гатовы да пераможнага сакрушэння ворага, калі ён адважыцца напаць на нашы савецкія граніцы.

Няхай жыве наша слаўная, пераможная Рабоча-Сялянская Чырвонай Армія! Няхай жыве працоўны нашай радзімы! Няхай жыве Усесяюзная Комуністычная партыя большэвікоў! Няхай жыве наш вялікі Сталін!

Народны камісар абароны СССР
Маршал Савецкага Саюза К. ВАРАШЫЛАЎ.

ЛЕПШЫХ ЛЮДЕЙ НАШЕЙ КВІТНЕЮЧАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РАДІЗЫМЫ ВЫЛУЧЫМ КАНДЫДАТАМІ У ДЭПУТАТЫ ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР

ПЕРАДВЫБАРЧЫ СХОД РАБОЧЫХ І СЛУЖАЧЫХ ГОМЕЛЬСКОЙ ШВЕЙНАЙ ФАБРЫКІ „КОМІНТЭРН“

На сходзе кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Савета Беларускай ССР вылучаны таварышы І. В. Сталін, В. М. Молатэў, К. Е. Варашылаў, Л. М. Нагановіч, М. І. Калінін, Н. І. Емоў, А. А. Волкаў.

Учора на радзе прадпрыемстваў горада адбыліся перадвыбарчыя сходы, прысвечаныя вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР.

На перадвыбарчым сходзе рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў швейнай фабрыкі «Комінтэрн» прысутнічала 1040 чал. Першым атрымаў слова стары рабочы, брацёр фабрыкі тав. М. Ш. Вудзіч. — Я выступаю кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР намяг правядара, друга і настаўніка Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна, — гаворчытав. Вудзіч. Бурнай, доўга неамаўкаючай авашай у гонар таварыша Сталіна сустракаюць прысутныя гэту прапанову.

Адзін за адным выступаюць стыханавы і стыханавы фабрыкі — гг. Крэмерава, Шварцман, Басава,

нае жыццё, што выдэ савецкі народ ад перамогі да перамогі, — Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна. Мы вылучаем кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР бліжэйшых саратнікаў вялікага Сталіна — Вячаслава Міхайлавіча Молатэва, Клімента Ефрэмавіча Варашылава, Лаара Майсеевіча Кагановіча, Міхаіла Іванавіча Калініна, Нікала Іванавіча Ежова. Стаханавец т. Іспераў прапануе вылучыць кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР выканаючага абавязкі сакратара ЦК КП(б) Б т. Алксее Алксеевіча Волкава.

У аднадушна прынятай рэзалюцыі ўдзельнікі схода заяўляюць: «Мы, рабочыя, служачыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі фабрыкі «Комінтэрн», вылучаем першым кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР таго, хто даў нам шчаслівае і радас-

нае жыццё, што выдэ савецкі народ ад перамогі да перамогі, — Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна. Мы вылучаем кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР бліжэйшых саратнікаў вялікага Сталіна — членаў Палітбюро ЦК ВКП(б), стойкіх барацьбітоў за справу камунізма, выпрабаваных палкаводаў сацыялістычнай рэвалюцыі, верных смяю нашай радзімы, кіраўнікоў партыі і ўрада — таварышаў Вячаслава Міхайлавіча Молатэва, Клімента Ефрэмавіча Варашылава, Лаара Майсеевіча Кагановіча, Міхаіла Іванавіча Калініна, Нікала Іванавіча Ежова. Мы вылучаем кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР сакратара ЦК КП(б) Б тав. Алксее Алксеевіча Волкава, вернага сына большэвіцкай партыі і савецкага народа».

ЗАГАД НАРОДНАГА КАМІСАРА ВЯЕННА- МАРСКОГА ФЛОТА СССР

мая 1938 года

№ 52

г. Масква.

Таварышы чырвонафлотцы, чырвоныя
армейцы, камандыры і падпалітрукі
Рыбача-Сялянскага Чырвонага Флоту!

Вашую асаблівасць у сацыялістычным святле
і мая, святлом пераможнага сацыялізма
і міжнароднай працоўскай саа-
дзіннасці.

1 мая для працоўных вялікага Савецкага
Саюза з'яўляецца днём галанды пера-
могі і дасягненняў, днём мабільнасці
сіх сацыялістычных барацьбаў за
далежныя перамогі камунізму. Штас-
лівы саюзны народ сёння дэманструе
на вучыцца нашых гарадоў і калгасоў
сваю сілу, магутнасць і неабмежаваную
волю да перамогі. Замацаваўшы свае
пачаткі ў вялікай харты працоўных,
наш народ, на аснове Сталінскай
Канстытуцыі, а найвышэйшай адва-
дзіннасцю выбраў першы ў свеце, ні-
колі не бачаны сацыялістычны парла-
мент. Вялікі народ краіны пераможна
сацыялізма паказаў шлях раз пер
перад працоўнымі ўсюды сваю ма-
гутнасць, выражанае ў несапраўдных
нашым блоку камунізму і беспартыйна-
сці.

Народы Савецкай дзяржавы рыхтуюцца
да новых выбараў, выоўваюць у
Вярхоўныя Саветы Саюза і Аўтаном-
ных рэспублік лепшых людзей, патры-
стаў нашай радзімы, да канца адданых
справе Леніна—Сталіна. Разграміўшы
банды трацкіска-бухарынскіх і іншых
шпіёнаў, дыверсантаў, фашысцкіх на-
мітаў, спрабаваўшых адабраць у пра-
цоўных нашай радзімы ішчэ аднаго
і распрадаць на частках нашу ра-
дзіму, саюзны народ яшчэ дасягне агур-
таваўшай вакол партыі Леніна—Сталіна
і сёння, як ніколі, адважны і манатны
ў сваім імкненні пераможна будаваць
камунізм.

У дзень 1 мая многамільяны народ
нашай краіны — радзімы працоўных
ўсюды свету, яшчэ раз працягваюць руку
дапамогі і брацкай салідарнасці герман-
скаму іспанскаму народу і ўсім аба-
раўным іспанскаму рэспубліцы ад на-
яшчэ іх інтэрвенцый — германска-іта-
ліянскіх фашысцкіх палчываў. У гэты
дзень наш голас брацкай любові і салідар-
насці паўночна-амерыканскіх працоўных,
якія германцы адважваюцца напады японскіх
захватчыкаў.

Мы заклікаем рабочых і сялян усіх
краін надаваць адважны фронт працоў-
ных і ўсюды прагрэсіўнага чалавечтва
супроць фашысцкіх агрэсараў, рыхтую-
чы сваю сутэственую зброю, рыхтуючы
напад на Савоз Савецкіх
Сацыялістычных Рэспублік, краіну, дзе
ператвораны ў жыццё мары прыгнета-
ных.

У дзень 1 мая Усеазаўная Комуні-
стычная партыя (большэвік) кідае

Народны камісар Ваянна-Марскога Флота СССР армейскі камісар 1 ранга П. СМІРНОУ

АБ ПРАДАСТАУЛЕННІ ПРАВА ГАЛАСАВАННЯ НА ВЫБАРАХ У ВЯРХОУНЫ СОВЕТ БЕЛАРУСКА ССР ВЫБАРШЧЫКАМ ІНШЫХ САЮЗНЫХ РЭСПУБЛІК

ПАСТАНОВА ПРЭЗІДЫУМА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАУЧАГА КАМІТЭТА БССР

Прэзідыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР пастанавіў:
На падставе артыкула 18 Канстытуцыі БССР надаваць права га-
ласавання пры выбарах у Вярхоўны Совет Беларуска ССР выбаршчыкам,
апраўмаўшы «пасведчанне на права галасавання на выбарах у Вярхоў-
ны Саветы іншых саюзных рэспублік, у выпадку пераезду іх на тэры-
торыю БССР і пры прад'яўленні пасведчання асобы і «пасведчання на права
галасавання».

Вык. аб. старшыні Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР
Н. НАТАЛЕВІЧ.
Вык. аб. сакратара Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР
А. ЕРМАК.

29 красавіка 1938 года, гор. Менск.

КОМУНІСТЫЧНЫ ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ К 1 МАЯ 1938 года

Працоўны і працоўны ўсіх краін!
Дзень 1 мая — дзень міжнароднай
працоўскай салідарнасці. Выклікае
бязмернае значэнне барацьба ў гэтым годзе
парыжскай агляд рэвалюцыйных сіл
міжнароднага працоўнага.

Ніколі яшчэ з часу сканчэння су-
светнай вайны не было такой абвост-
ранай міжнароднай абстаноўкі. Чацвёр-
тая частка чалавечтва зноў ахоплена
вайной. Агрэсіўны і забякаваны
свае ўласны народныя масы, фашысцкія
Урады ўрываюцца на чужыя тэ-
рыторыі. Грабежніцкімі ваяннымі па-
ходамі супроць іншых народаў яны хо-
чуд задушчыць абурэнне працоўных
уласных краін. Ад сваіх унутраных
труднасцей і банкротства фашысцкага
рэжыма яны шукаюць ратунку ў ваян-
ных авантурах. Фашысцкія правака-
тары вайны дзігучы чалавечтва да новай
суветнай імперыялістычнай бойкі.

На Далёкім Усходзе японская фа-
шысцкая ваяшчына вядзе захватніцкую
вайну супроць кітайскага народа, за
Уладарства ў Азіі, за панаванне на Ці-
хім акіяне. Руйнуюцца гарады стара-
жытнай культуры, спалены тысячы са-
селенняў, дзесяткі тысяч кіраўнікоў кітай-
скага насялення расстраляны японскімі
катамі.

Але не зламлі катан германска чы-
тырохсотліка кітайскага народа
Згуртаваўшыся ўб дасней у адны
нацыянальны фронт, ён навошчы японскіх
захватчыкам цяжка паражэнні.
Абараняючы сабе, ён сваімі тэры-
торыямі прымушае народы Азіі, ён патягне
ўсе каланіяльныя народы на барацьбу
супроць сваіх прыгнатыкаў.

У Іспаніі шалеюць палчывы герман-
італьянскіх інтэрвенцый. Вялікая
рэспубліканская армія, яны палза по-
шылі яе кіраўнікі насялення, зні-
шчылі з навапраўна тысячамі жанчын і
дзяцей. 3 легендарнай адвагай змагаюцца
хутка два год іспанскі народ за
сваю незалежнасць супроць каланія-
лісцкіх фашысцкіх дзяржаў, маўляў патры-
стычных рэвалюцыйна-касерватывійні
коламі Англіі. Пакаўты буржуазна-ка-
мраціўчыны ўрады, стойка абара-
няе іспанскі народ сваю демократыч-
ную рэспубліку супроць абданых сіл
суветнай рэакцыі. Абараняючы сваю
свабоду, ён абараняе справу ўсяго пе-
радавога прагрэсіўнага чалавечтва.

Набодзены міжнароднай беспара-
насцю сваёй інтэрвенцыі ў Іспаніі,
германскі фашызм акупаваў Аўстрыю.
Падаўленнем узброенай барацьбы ра-
бочых у 1934 годзе, пазбаўленнем пра-
цоўных элементарных свабод кіруючыя
класы Аўстрыі падтрымалі ўварванне
германскага фашызма. Не паспеўшы
трымаць асесі ў Аўстрыі, германскі
фашызм ужо рыхтуе напад на Че-
хаславаў. Разам з польскім фашыз-
мам ён імкнецца да захату і падзелу
Літвы. Ён ірвецца на Балканы, пра-
жачоў дзяржаўнаму існаванню і на-
цыянальнай незалежнасці балканскіх
народаў. Ён прагравае Бельгіі, Галандыі,
Швейцарыі і скандынаўскім кра-
інам. Ён ажурвае фашысцкім калюм
Францыю, разліваючы раптоўным уда-
рам застаць не знаючы. Як прапелны
звер, ён рыскае ўсюды, старочыся
разабіць сыравіну, матэрыяльныя ре-
сурсы і людскія рэзервы для вялікай
вайны супроць краіны сацыялізма.

Хто вынаваў у тым, што фашысцкія
зладзеі паднялі так нагла галашу, што
яны распісваюць палымя вайны ў
роўных канцах свету?
Адказны за гэта рэакцыяныя колы

англійскіх консерватараў. Яны пал-
цам не ўварукулі, калі японская
ваеншчына палала на Кітай. Яны
тоды жа чакаюць ваяннага зліслення
Японіі, каб паставіць пытанне аб па-
дзеце Кітая. Яны ўвайшлі ў згоду з
італьянскімі фашыстамі, каб дабіцца
удушэрня іспанскага народа. Яны па-
трымлівалі германскі фашызм, даўшы
магчымаць яму ўзбройца. Яны выка-
рыстоўваюць яго, як крывавага жандар-
ма супроць міжнароднага рабочага клас-
а і демократычнага руху народаў. Яны
благаславілі яго на ўварванне ў Аўст-
рыю. Яны пацыху накіроўваюць яго на
ўсход супроць краіны Саветаў.

Амазансць насё такема француз-
скай рэакцыянай буржуазіі. Гэта яна
саздзейнічала ўмацаванню германскага
фашызма сваёй капіталістычнай перад-
іма. Падоба эмоўчыкам Кобленца, фран-
цузскія рэакцыянеры канспіравалі з
германскім фашызмам супроць уласна-
га народа. Гэтыя цёмныя сілы дыкта-
валі ўраду Блома палітыку блавады рэ-
спубліканскай Іспаніі. Блок англійскіх і
французскіх рэакцыянераў дзігучы па
бурсы сваёй прафашысцкай палітыкі
лідэраў сацыялістычнага і профасо-
нага інтэрнацыяналаў, бізідзейнічаў-
шых перад тварам разбою герман-
італьянскіх інтэрвенцый у Іспаніі.

Адказнасць за кроў, пакуты і афяры
іспанскага народа, за разбойніцкі на-
пад на Кітай, за ваянную акупацыю
Аўстрыі нясуць не толькі фашысцкія
зладзеі, але і тыя, хто патурае і са-
здзейнічае іх.

Браты рабочыя!
Вас подала ашукваюць кіруючыя клас-
ы, калі гавораць, што нібы ў інтэр-
наце захавання міру вы павінны пры-
мірацца з удурненнем іспанскага на-
рода, забякаваннем Кітая, падняво-
леннем Аўстрыі. Войны ўнікаюць не
тым, што дэвалююць іх ачышчыкам
грабчы, умірцаюць іншыя народы.
Войны прадукіліся цвёрды палі-
тыкай свочасовага абудзэння фашысцкіх
рабойнікаў.

Вам шчырна хлусяць, калі сьвяд-
дзюць, што ўрады Англіі, Францыі і
ЗША бесцельна спыніць міжнародны
фашысцкі разбой. Спыніць разбой яны
могучы. А для гэтага трэба, каб яны
прывалі прапачуе СССР аб сумесным
выступленні ўсіх дзяржаў, заікаўля-
ючых і захаванні міру, супроць змыш-
лішчываў вайны. Яны павінны панама-
ваць сваё выступленне юрамі эканамі-
чнага націску. Няхай пазбавіць кр-
дтаў фашысцкіх балядтаў, няхай ад-
моваць ім у сыравіне, неаходнай для
вядзення вайны, няхай заарочыць ка-
назы ганяю з імі, няхай падарыць
блакадзе не рэспубліканскую Іспанію,
а тых, хто напаві на яе. Няхай адры-
юць граніцы і прадаставяць іспан-
скаму народу магчымаць свабодна за-
купляць узбраенне. І гэтага будзе да-
статкова, каб фашызм адступіў, як па-
біты сабак.

Не верце, таварышы, тым, хто сьвяд-
дзюць, што ў вашым спарадэжжы
німа сродкаў, каб прымусяць урады
правадзіць палітыку барацьбы супроць
агрэсараў. Рабочы клас, прасякнуты
сазнаннем барацьбы, — магучая сіла.
Ён працуе на шахтах, заводах, ён пры-
водзіць у рух паязды і параходы, ён, а
не хто-небудзь іншы. Голас соцыяль-
скай дэманстрацыі нікому не ўласна
заглушчыць.

Але, каб ваша сіла, браты працоў-
ны, была прыведзена ў дзеянне, па-
трэба адзінства рабочага класа. Трэба,
каб у шакальнік арганізавані не

было здрады. Трэба, каб вашу бараць-
бу не зрымаў сірым, агенты англій-
скай буржуазіі.

Ваша сіла ўмножыцца ў многа разоў,
калі ўсе атрады рабочага руху ру-
ка аб руку будуць змагацца супроць
агульнага ворага — фашызма. У інтэр-
нацыянальным аднанні барацьбы вы
пачырнеце новую небывалую магут-
насць. Згуртаваны ў адным міжна-
родным фронце рабочы клас стане дзян-
трар прыняцця ўсіх антыфашысцкіх
сіл свету. Сваім аднапачем ён па-
будзе саюзніцка, дэманстрацыяй сваёй
сілы ён рэвалюцыянізуе іх, удзіне
ў іх упэўненасць у перамоце. І тады
народы, дэарыентаваныя палітыкай
так называемых демократычных ура-
даў, палітыкай пагнурання фашызму,
увадыюць сваю магутнасць, пагнучы
да ўсюды супроць фашысцкіх зладзеяў.
Тады народы Германіі, Італіі, Япо-
ніі, адчуваючы ізалюцыю і банкрот-
ства фашысцкай шайкі, схочыць за гора
дэ сваіх прыгнатыкаў. І тады рух
народнага фронца супроць фашызма і
вайны будзе нябачаны размах ва
ўсім свеце.

На гэты шлях барацьбы кіча пра-
цоўных Камуністычны Інтэрнацыянал.
Да ўстанавлення міжнароднага адзін-
ага фронца барацьбы закітаў ён не раз
сацыялістычны і профасоўны інтэрна-
цыяналы. Але сітрыны ўпарта адвага-
лі гэтыя заклікі, зрываючы адзінства
дзяньня міжнароднага працоўнага.
Сваёй палітыкай раскоду яны імгн-
ліся падаваць веру рабочага класа ў
свае сілы, абязброіць яго перад твар-
ам ворага і тым самым захватчыкай
фашызмаў да далейшых агрэсіі.

Рука аб руку з Сірым дзейнічалі
трацкіска-бухарынскія агенты фашыз-
ма, шпіёнскі «чацверты інтэрнацы-
налі». Гэта яны халел адваіць капі-
талізм у СССР, расцяляюць краіну Сав-
етаў, аднаў яе народы ў рабства фа-
шызму. Гэта іх паследшы адкрылі
фронт фашысцкіх інтэрвенцый у Іспа-
ніі, білі ў тыл не рэспубліканскай
арміі. Гэта яны, на вядзючы японскай
разведкі, вядуць дыверсійную і шпіён-
скую работу ў Кітаі. Гэта яны ўсюды
выступаюць, як пхаднікі рабочага ру-
ху, імгнучы ў інтэресах фашызма
сарваць разам з Сірым адзінства
дзяньня міжнароднага рабочага класа.
Гэта іх, гучных шпіёнаў, дыверсантаў
і забойчых сітрыны і даны баруды
пад сваю абарону і робяць іх сцягам
для прадаўжэння сваёй пагубнай палі-
тыкі раскоду.

Разграмом трацкіска-бухарынскіх
шпіёнскіх банды падпалышчыкаў вай-
ны, падлых наймітаў японскага і гер-
манскага фашызма саюзны народ а-
заў неананіму ўслугу справе міру,
справе адзінства рабочага класа, спра-
ве антыфашысцкай барацьбы.

Працоўны ўсюды свету!
Рэспубліканская Іспанія ў небес-
цы. Лютыя ворагі іспанскага народа
прарвалі Арагонскі фронт. Беспера-
пнына яны перахіваюць новаы войскі
і ўзбраенне. Суветная рэакцыя да-
ваецца паражэння іспанскага народа.
Але перамогі іспанскага народа да-
ваюцца мільёны рабочых ва ўсім све-
це. Яны гатовы на найвышэйшыя афя-
ры, каб актыўна садзейнічаць гэтай
перамоце.
Ёсь сродкі, ёсь шляхі, ёсь усе
магчымацы сапраўды дапамагчы, не ма-
ружачы, іспанскаму народу.
Ад імя мільёнаў рабочых, у інтэр-
наце сабароны іспанскага народа Кому-
ністычнага Інтэрнацыянала.

ТРЫУМФ СОЦЫЯЛІЗМА У СССР

У сваім дакладзе на Надзвычайным
VIII Усеазаўным з'ездзе Саветаў аб
праекце новай Канстытуцыі таварыш
Сталін гаварыў, што мы пабудавалі ў
азаўным сацыялістычнае грамадства —
першую фазу камунізму. Гэта — перамо-
га сутэственна-гістарычнага значэння.
Упершыню ў свеце рабочыя і сяляне
нашай краіны пад кіраўніцтвам партыі
Леніна—Сталіна ліквідавалі ўладу па-
мешчыкаў і капіталістаў і пабудавалі
сваю сацыялістычную дзяржаву, у
якой назаўбеды знішчаны эксплуата-
тарскі класы і прычынны іх нараджаў-
шы, пакончана наваць з эксплуатацыйна-
чалавечкам, а нацыянальным прыгнечаннем
і брасіраем народаў.
Перамога сацыялізма забяспечыла пра-
цоўным нашай многанациянальнай
краіны шчаслівае, багатае і культурнае
жыццё.

Дыктатура рабочага класа за час
снаго існавання прарабіла такую гі-
ганцкую работу, якая прыводзіць у
ішаленне ўсё прагрэсіўнае чалавечтва
і якой па праву гаварыцца рабочае і
сялянэ ўсюды свету. Вырваныя найна-
жэйшыя задчы, якія забяспечылі пе-
ратварэнне нашай краіны, у мінулым
адсталата, аграрнай, у перадавую іду-
стрыяльную дзяржаву, якая абіраеца
па каласальным прыродным багацці,
урастачыцца а года ў год. Гэтыя гі-
ганцкія задчы аказаліся па сілах го-
лькі рабочым і сялянам нашай краіны,
кіраўмак партыі Леніна—Сталіна.

Перамога Кастрычніцкай сацыялі-
стычнай рэвалюцыі адкрыла новую
шчасліваю эру для працоўных нашай
краіны. Народы нашай радзімы, адва-
лаўшы ў агні грамадзянскай вайны
сваю родную саюзную ўладу ад унут-
раных благавардзельцаў і ішчэнаў
імперыялістаў, замацаваўшы гэту ўла-
ду на адной шостай частцы свету,
прыступілі да пераможнага сацыялі-
стычнага будаўніцтва ў абстаноўным

—О—
Ф. КОШЭЛЭУ
—О—

варожата нам капіталістычнага ажур-
жэння.
Продзены вялікім рускім народам і
брацкімі яму народам шлях ад за-
раджэння саюзнай улады да перамогі
сацыялізма быў насычаны баястаснай
барацьбой супроць усіх і ўсяіх вора-
гаў народа. Наша партыя пад мудрым
кіраўніцтвам вялікага Сталіна вала
краіну ад адной перамогі да другой,
забіваючы супраціўленне атактаў
рабкіх эксплуатацыйных класаў і
прэарыянаў, тройчы пракаляў агенты-
ры фашызма: трацкістаў, зноўуцаў,
бухарынаў, меншавікоў, аэраў, бур-
жуазных нацыяналістаў. Уся гэта аграр-
замагала супроць сацыялізма, за ра-
стаўраццю капіталізма, вала сваю па-
рнуўную работу ў карысць фашысцкай
агрэсараў. Трацкіска-бухарынскія шпі-
ёны і дыверсантаў адражвалі і пра-
ваў наш радзіму межамым імперыя-
лістам, рыхтавалі паражэнне СССР у
новай імперыялістычнай вайне. Яны
імгнучыся ператварыць нашу падоўную
краіну ў каланія фашысцкіх агрэсараў.
Доблесная саюзная разведка распра-
вілася па заслугах з гэтымі мараў-
цамі, перасекла іх па парнуўную работу.
Мужныя чыжыты іхотна ачышчылі
саюзную зямлю ад рэштаў трацкіс-
ка-бухарынскай погані.

Наша радзіма, наперакор яраснаму
супраціўленню ворагаў, стала квінеч-
на чыжыты краіны. Сацыялі-
стычная сістэма непаладзена пануе ў
народнай гаспадарцы. Не ўзельная
вага ў народным даходзе складала ў
1928 годзе 44 проц., а ў 1936 годзе —
90,1 проц. Перамога сацыялізма прывя-
ла да поўнай ліквідацыі эксплуатацый-
нага класаў і да змен прыроды сабр-
оўскіх класаў — рабочых і сялян.
Пераможны карыяны адраоны

паміж рабочымі і сялянамі, як працоў-
нымі класамі, а ўсе астатнія адраоны
нікульна агладзеныя, сіфранца.
Перамела карыяны амены і наша
італігенцыя. Яна стала праслойкай
сацыялістычнага грамадства, па сваім
сацыяльнаму складу яна стала ў
пераважнасці рабоча-сялянскай ітэ-
лігенцыяй, якая абслугоўвае выключна
інтарэсы сацыялістычнага гаспадаркі.
Павялічылася ўдзельная вага рабочых
і служачых нашай краіны — з 16,7
проц. у 1913 годзе да 34,7 проц. у 1937
годзе. Калгаснае сялянства складала ў
1937 годзе 55,5 проц. насельніцтва.

За годз дзвух сталінскіх пяцігодкаў
у нашай краіне створана магутная са-
цыялістычная індустрыя. Прадукцыя
буйнай прамысловасці з канцу 1937
года перавышала прадукцыю дава-
най прамысловасці ў 8 разоў. Выроб
сродкаў вытворчасці павялічыўся ў
1936 годзе, у параўнанні з 1913 годам,
у 10,4 раза, а вытворчасць прадметаў
спажывання ў 5 разоў.

Індустрыялізацыя краіны змяніла
суадносіны між прамысловасцю і сель-
скага гаспадарства. У 1913 годзе пра-
дукцыя прамысловасці складала ў
агульнай масе прадукцыі 42,1 проц., а
сельскага гаспадарства — 52,9 проц. У
1937 годзе прадукцыя прамысловасці
складала 77,4 проц., а сельскага га-
спадарства — 22,6 проц.

Індустрыялізацыя краіны рушыла
наперад прамысловое развіццё на-
цыянальнай абласцей і рэспублік, узні-
маючы матэрыяльны ўзровень і куль-
туру раней адсталых і прыгнечаных
народаў. Прамысловая прадукцыя
асобных нацыянальных рэспублік уз-
нялася ў дзесяткі і нават сотні разоў.
Нацыянальны ўкраіны ператвораны
пры саюзнай уладзе з каланіяльных
сыр'яных прыдаткаў цэнтры Расіі ў
квінечнаы індустрыяльна-калгасны
рабны вялікага СССР.

Новая магутная тэхніка, створаныя
пад кіраўніцтвам партыі кадры, авала-
дзеныя гэтай тэхнікай, сістэматычны
рост заробатнай платы рабочага клас-
а спрыялі бастраму ўздыму прадук-
цыйнасці працы, выклікалі да жыцця
магутны стыханаскі рух рабочага клас-
а, які ператварыўся ва ўсенародны
рух. Выпрацоўка на аднаго рабочага
складала ў 1936 годзе 308,8 проц. у
адносінах да выпрацоўкі 1913 года. Ст-
роўная галава заробатная плата ра-
бочых і служачых узялася з 450 рублёў
у 1924—25 гг. да 2,778 рублёў ў 1936
годзе. Незвычайна ўзрос народны да-
ход — паказальнік народнага багацця.

Перамога калгаснага ладу ў сель-
скага гаспадары аўсім змяніла аблічча
нашых паляў і нашых вёсак. Пабудавана
нябачаная ў свеце буйная сацыялі-
стычная гаспадарка. У 243,700 калгас-
на абыданы 18,5 мільёна сялянскіх
дзуроў і 99,1 проц. насёўных плошчав.
Калгаснае сялянства атрымала ад со-
ветскай улады велізарныя зямельныя
плошчы і самую перадавую сельскага-
падаручую тэхніку, якая складала ма-
гутнасць калгаснага ладу. Мы маем у
сельскага гаспадары каля 500 тысяч
трактараў, звыш ста тысяч камбайнаў,
велаарную колькасць сучаснага сель-
скагападарачага інвентару, які скла-
сцятраван у абаўнасці і 6,152 МТС. На
базе калгаснага ладу, пры ўсермяных
кляпатах і дапамоце партыі і рабочага
класа, сельскага гаспадарства бера-
пнына павысвае свой ураджай, павя-
лічвае выхал валавой і таварнай пра-
дукцыі. У мінулым годзе сабрана з
калгасных і саўрасных паляў каля 7
мільярдў пудоў зернавых. Гэта на 50
проц. больш дзавянага ўзроўню і на-
многа больш ураджай за ўсе мінулыя
годы саветскай улады.

Род сацыялістычнай сельскага га-
спадары яна някія пераходзіць да
дальшага ўздыму вытворчых сіл, для
росту народнага багацця. Пакончана
наваўсёды з белаасцю ў вёсцы. Кал-
гаснае сялянства становіцца ўб больш
і больш аможным і культурным.

Колькасць калгасоў-мільянераў павя-
лічэцца з кожным годам. Дзяржава
і партыя сурова ахоўваюць правы ка-
лгаснікаў, дапамагаюць калгасам падні-
мацца на ўсё больш высокі ўзровень
жыцця.

Індустрыялізацыя краіны і калекты-
візацыя сельскага гаспадаркі супра-
ваджаюцца гіганцкім ростам асветы ў
нашай краіне, уздымам агульнай куль-
туры ўсяго насельніцтва. Колькасць
навукаўчыных выраста, прыкладна, з
8 мільёнаў у 1914 годзе да 38 мільёнаў
у 1937 годзе. Быстра развіваецца
культура ўсіх нацый і народнасцей —
нацыянальна па форме і сацыялістычна
па зместу. Растуць нацыянальныя
кадры ва ўсіх галінах гаспадаркі.

Сталінская Канстытуцыя пераможна-
га сацыялізма гарантуе ўсім грамадзян-
на права на працу, адпачынак, асе-
ту, на забяспечэнне ў старасці і ў вы-
падку страты прададольнасці. Мілья-
рды рублёў выдаткоўвае дзяржава на
санаторыі, дамы адпачынку і курорты,
на сацыяльнае страхаванне, на палі-
тэнае становішча мапі і дзіцяці, на
палітэнае ўмоў жыцця шматсямей-
ных мапіраў.

Цэнтральны фігураў у нашай кра-
іне з'яўляецца працоўны. У цэнтры
ўвагі саюзскага ўрада стаць клопатаў
аб рабочым чалавечкам. Саветскі ўрад —
першы ўрад у свеце, які гарой стаіць
за рабочых і сялян. І за гэты ўрад бу-
дучы безаважна змагацца ўсе народы
СССР, і намя ў свеце той сіла, якая
магпа-б звярнуць нашы народы з за-
важанага сацыялістычнага шляху.
Выбары ў Вярхоўны Совет СССР па-
казалі нябачанае палітычнае і мараль-
нае адзінства саюзскага народа, яго
згуртаванасць вакол партыі Леніна—
Сталіна. Партыя ішла на выбары ў
блоку з беспартыйнымі

КАЛГАСНЫЯ ДАЗОРЫ НА ГРАІЦЫ

Советская разведка мощна тым, што ў яе руках мільёны добраахвотнікаў. Усе, каму дорага цудоўнае наша жыццё, дапамагаюць слаўным чэкістам у іх тэрачнай барацьбе з ворагамі, якіх усімі спосабамі імкнучыся заслаць у нашы тылы фашысцкіх дзяржаваў.

Асабліва гэта дапамогу адчуваюць чэкісты грамадзянства, дасягнуўшы сацыялістычнага радзіма. У Советскай Беларусі—пералымым фарсіе на рубяжы з фашысцкай Польшчай—кожны рубяж, кожны калгаснік адчувае слабе пагранічнікам.

Нямала самаадданных спраў зрабілі добраахвотнікі-пагранічнікі калгасу Беларусі. Будучы прыжожае жыццё, калгаснае сялянства Беларусі ні на хвілінку не забывае аб ганаровай і адказнай ролі разам з пагранічнікамі неспці вахты на ахове сувязанай і недадатычнай савецкай зямлі.

Халоднай раніцай калгасніца Домна Сямёнаўна Пешкур наліла печ, звяхалася на гаспадарцы. Штохвіліны высклаваючы на двор то за вадой, то за дравамі, яна заўважыла чалавека, які нячужоўнай хадюю ішоў па калгаснай вуліцы.

«Каму гэта ў такую рань на вуліцы разгуляваць?—падумала яна. «Тут справа нячыстая. І чалавек незнаёмы».

Домна Сямёнаўна забыла аб ярка паляшай печы. У галаве яе міглілі планы, які затрымалі падарожнага прахожца.

— Таварыш,—взначна крыкнула яна,—ваходзь абгравіцца.

Невядомы спыніўся. Відзець было, што ён і бацца і хоча зайсці ў адрэную хату. Падарожнае калгасніцы пераключыла, ператварылася па ўпэўненасці, што перад ёй—нірошаны гасць, чалавек з чужога, воражэга боку грамадства.

Яшчэ раз настольна запраціла невядомага ў хату. Ён, бачачы, што адмаўляе вышкіе падарожнасці, рашыў зайсці. Справа некалькі секунд было для калгасніцы шанцаў пару слоў калгаснаму сторуку—«спаведзі са сторуку».

Гэтага было дастаткова Пакуль гаспадарцы яна гутарыла з «гасцём», падасціла пагранічнікі.

Невядомы аказаўся агентам замежнай разведкі.

Калгаснік Вікенці Мацвеевіч Даўжэніч спыніў на работу ў суседні пабэл. Бацька вяртаючы, ён прычыным воякам зорка глядаўся па баках. Зусім блізка грамадства. Мала што можа здарыцца. Раганам яго ўвагу прыцягнула фігура чалавека, спыніўшага з грамадства ў глыб савецкай зямлі.

«Відзець, парушальнік праскоўчы»,—падумаў тав. Даўжэніч, і адразу прыняў рашэнне: звярнуць з дарогі, схваціць у кусты і там чакаць прыбліжэння невядомага.

Так і зрабіў. Пад кустамі гнаўся ітін Вікенці Мацвеевіч знайшоў на дэкайне ўкрыцця. Ішлі мінуты. Парушальнік, аздаўся азіраючыся па баках, прыбыўся.

— А можа ў яго зброя. Што тады?—Але раздумваць не было калі. Невядомы быў за некалькі крокаў.

— Стой! Куды ідзеш?—рашуча аклікнуў Даўжэніч.

Невядомы ўдрыгнуў ад нечаканасці і спыніўся. Калгаснік без зброі затрымаў парушальніка, пралежыў у тым. Парушальнік аказаўся лютым ворагам.

Першага мая калгасныя песні аб ішчасці і радасці, аб любімым Сталіну звачэй палюцца над палымі Советскай Беларусі. Гуць гэтых песень будучы грымкім заклікам па той бок грамадства, адкуль не чуцьна песень і дзе пануюць галечы і самавольства. Яны, гэтыя песні, уможняў кіпучую явявіць заручбных прапоўных да сваіх прыгнятальнікаў.

П. ТУРСКИ, М. КИИ.

САМАДАНАСЦЬ ПАДНЕВАЯ ГРАНЦА (БЕЛТА).

Група шпіёнаў і дыверсантаў адной з суседніх дзяржаў ядзюна перайшла савецкую грамадства. Даведаўшыся аб гэтым, старшыня шпіянажнага савета Кадам Мурад, старшыня калгаса Найм Бобо і настаўнік Ахмат Бобо з групай калгаснікаў неадкладна адправіліся на пошук бандытаў. Неўзабаве яны знашлі шпіёнаў. У рукавішчы сутычцы быў забіты Найм Бобо. З дапамогай калгасных калгаснікаў і пагранічнікаў парушальнікі затрымалі.

За самадданасць, праўдзёную пры ахове савецкай грамадства, Прэзідум ЦКК Талжыскага ЦСР узнагародзіў Кадам Мурада і Ахмата Бобо ганаровымі граматамі і каштоўнымі падарункамі. Сім'і забітага Найма Бобо наазначана перасяляльная пенсія.

МАСКІРОУКА ШПЕНА

Малодшы камандзір Н-скай часці РСЧА т. Авер'янаў і Сільчанка зайшлі ў кафе. Дзень быў выхадны і кафе было поўна наведальнікамі. За адным з столікаў сядзела пільч чырвонаармейцаў. Неўзабаве да чырвонаармейцаў падсеў чалавек у шэрым паліто з рубянкам і сярвом пад пахай. Ён паказаў усе прыкрасці агняня, пакачваўся і гаварыў нешта нявызнае. Паіж чалавекам у шэрым паліто і чырвонаармейцамі зважыўся разгавор.

Малодшы камандзір т. Авер'янаў і Сільчанка заікаваліся пачынаючы, якія невядомыя задавалі чырвонаармейцам. І парашылі спыніць готу «гутарку». Невядомы, працягваючы прывітавацца п'яным, уступіў у спрэчку з тав. Авер'янавым і пачаў ўсклікнуць: «Вы можа быць, мяне, рабочага чалавека, лічыце ворагам?»

«Рабочы чалавек» паказаўся вельмі падарожным, і малодшы камандзір ядзюна прасіў яго сядзець за імі. Яны адлі падарожнага чалавека ў НКВД. Невядомы «рабочы чалавек» аказаўся буйным шпіёнам адной з замежных дзяржаў.

Малодшы камандзір т. Авер'янаў і Сільчанку вынесена падазрэ і выдана прэмія — галінінкі.

ПЕРАМОЖЦЫ У ПЕРАДМАЙСКИМ СПАБОРНІЦТВЕ

У часці, якой на маду маёр Бычкоўскі, падведзены вынікі перадамайскага спаборніцтва. Пераможцамі ў спаборніцтве вышлі тт. Пузанаву, Ульянаў, Бурдоўскі, Біруеў, якія па ўсіх відах баявой і палітычнай падрыхтоўкі маюць выдатныя вынікі. Пераможцы спаборніцтва сфатаграфаваны пад разгорнутымі сцягамі часці. Іх партреты змешчаны на віднім месцы ў клубе. Апрача таго, па аднаму экзэмпляру фотакартка будзе паслана на прадпрыемствы і ў нагасы, адкуль прымлі ў Чырвоную Армію гэты таварышы. Сцягі часці на першамайскім парадзе будучы неспці тт. Пузанаву, Ульянаў, Бурдоўскі, Біруеў і на меснінкі папірука — выдатныя вучобы тав. Чычулі.

3 МІНУЛАГА НЕЛЕГАЛЬНАЯ МАСОЎКА У КАМАРОЎСКИМ ЛЕСЕ (Успаміны старога рабочага)

Напярэдадні 1 мая 1912 года да нас на былы завод «Тэхнолаг», у Менску, які належаў фабрыканту Залкінду, з'явіўся прастаў за некалькі гарадзкіх. Яны абвішлі ўсіх рабочых і ў кожнага распыталі, дзе ён жыве, адзеся запісалі сабе ў кнігу. Спачатку мы былі здзіўлены: аб гэтым-жа яны маглі свабодна даведацца ў каторы. Але потым стала ясна—папішы прапінжы спецыяльны маневр, каб адрэгуляваць нас ад першамайскай забастоўкі.

Нарэшце, дачакаліся гэтага дня. У сем галзін раніцы невядомы групамі нашы рабочыя сабраліся ў лес, недалёка ад завода. Затым пайшлі знімаць рабочыя з савецкага скурнаго і металавога завода. Пасля кароткіх перагавораў і яны кінулі работу. Рухаліся ўсёй масай на машынабудавнічы завод Якабсона, але туды ўжо нас не папусцілі. Влікі нарад пайшлі на ўсіх дарогах перагарадаў нам шлях. Парашылі пайсці на маёўку. Мы загалі ведалі аб ёй. Яна павінна была абліцца ў Камароўскім лесе.

У галзінны тры-чатыры дні на невядомы паліце сабралася многа народу. Выступіў адлі таварыш і расказаў аб сваім і мая. Аднак, і не прайшоў 15 мінут, як награнула паліцыя і ўсіх разгнала. Многія адчулі на сваіх плячах казаскую нагайку. Вечарам, у гэты-ж дзень, у горадзе адбылася вялікая дэманстрацыя. З'явіліся чырвоныя сцягі. Паліцыя і казакі люты распыліліся з дэманстрантамі. Многія былі арыштаваны.

М. Г. ГЛАЙХЕНГАУЗ, стары рабочы менскага завода імя Варшавы.

3 УСЕ ГОДЫ СВАЙГО СВАДОМАГА ЖЫЦЦА ДА ПРЯХОДУ СОВЕТСКОЙ УЛАДЫ, У ДНІ ПЕРШАГА МАЯ МНЕ, МОЖНА СКАЗАЦЬ, НИКОЛІ НЕ ДАВІЛОСЬ БЫЦЬ НА ЯМЛІ, СЯРОД РАБОЧЫХ, РАЗАМ З ІМІ ВЫХОДІЦЬ НА ВУЛІЦУ, З ПЕСНЯЙ БАРАЦЬБЫ ЗАКЛІКАЦЬ НА БІТВУ ЗА ШЧАСЦЕ ПРАПОЎНЫХ.

Так, вельмі ўсміхаючыся, расказвае рабочы менскага дрэвапрацоўчага завода імя Молатава Цімафей Антонавіч Патроўч.

— Не давалася быць на ямлі... Прадуючы ў плаваючарамонтнай майстэрні ў Лібаўе, заўсёды, як правіла, з года ў год у ноч перад Першамаем на накіроўвалі ў блакітную далеч мора. Гэта ад страху. Баліся нашых супраць у гэты дзень з рабочымі, салдатамі і матросамі.

Адноты Цімафей Антонавіч у першамайскі дзень быў на зямлі, у горадзе.

— А было гэта так: незалоўга да свята ў 1909 годзе двое рабочых, па вышкі адміністрацыі, на мізэрнай шыльцы палылі на бераг. Вечер узялі машыну гвалі, бубавала мая. Штурм не сунімаўся. Ужо калі самага берага прыбром хвалі шыльку заліло. Двое рабочых загінула. Першамай і хавалі. Рабочыя не пайшлі на работу, яны ішлі за трупамі загінуўшых і жаніары і паліцыя, іх шпат было. Калі пад свежаў магілаў, пад імі палі дзясей і жонка, адліны рабочы спрабаваў скаваць надгробнае слова, жаніары і паліцыя пусцілі ў ход бізаны, разганялі.

— Успамінаю балоча, — глыбока ўдзыхнуўшы гаворыць жонка Цімафея Антонавіча, — залюшчым вочы — і перад табою, як жывыя, устаюць дні перажытыя, страшныя. Сляды на дарагах, на якіх хадзіла наша галеча, вечер лаўно заспаў пяском.

— Пяском, кажаш, заспаў?..

Некалькі разоў прыгладзюшы на галаве сяробром усеяныя валасы, Цімафей Антонавіч казаў далей:

— Помню пясок, добра помню. Ішла вясна 1906 года. Быў я салдатам. Адчуваючы з часці ў горад, на завод. Убачыў За гэта некалькі дзён падраў, па лаве галзіны ў стурку пад ружжом стаў, а перад плачо «хладохны» мяшок лаўу, у якім насыпана было ні больш ні менш як 25 фунтаў пяску... Таварыш Патроўч прыпадзюся, каб

М. Г. ГЛАЙХЕНГАУЗ, стары рабочы менскага завода імя Варшавы.

У кітэраўнай краіне сацыялізма працоўныя маюць права на працу, асвету і адпачынак. Раісе культуры працоўных мас, равінаюцца выдатныя таленты і пароды, пырка разгаварыцца мастацка самадзейнасць. НА ЗДЫМКУ: савецкімі валецкімі абаруёўскі арцелі «Сла працы» выхоўвае беларусі народны талец «Віолончу».

ЯК ВЕСЕЛА ЖЫЦЦА!

На хвілінку спіхла песня. У расштытх яркіх беларускіх касцюмах пасярод круга выбегла спачатку дзясей юнакоў і дзясей дзясчат. Маладня, здаровыя, яны ўсміхаліся веснаму ласкаваму сонцу. Іх танец, поўны задуру, агню і энергіі, падняў на ногі ўсіх. Следам за малымі ў жруг укпінчыліся пажылыя старыя, дзеці.

— Добра, дзяткі, добра, — шырока ўсміхаючыся гаворыць пацідзясейна-пацідзясейна Шкут Андрэй Іванавіч. — Наўсат на вяселлі так не вяселіліся. На ўвот вёску і гармоніка не было.

Пачалася рэпетыцыя новага калгаснага танца. Гэты танец нарадзіўся і склаўся тут, у калгасе. У ім бурліць радасць працы і багатага ураджаю. Танец пераплітаецца песняй, складзенай самімі калгаснікамі.

Змечены дзе наўсёбды межы. І ах зашчы прастор зямлі. Шыр палёў калгасных ды бязмежных.

Радасцю і шчасцем запылі. Песня расце і шырыцца. Дзе спяваюць ад малага да старога. Удзельнікі самадзейнасці толькі афармляюць яе. Іх—антыястаў вяселліцы, музыкі і спевы— асабліва пеліла любіць у калгасе. На любым свіяце, на калгасным вяселлі, на прываллах у Чырвоную Армію, — яны ўсёды першымі танюраю і запяваюць. Запывала асабавія, отаханавец палыводчай брыгады Лукашэнка Іван у часе перапынку разгаварыў з калгаснікамі новага свіята.

Сярод удзельнікаў ансамбля, музыканта і драматычнага гуртка калгаса зноўдзясейна брыгады і п'яцідзясейнаго Шагавіка Севасіяна Васільевіча — скрыпача, і дзясейнаго вольна танцаўшчыню Аўдэяна Таню. Арытеты калгаснага ансамбля таксама сур'ёзна адносіцца да сваяго мастацтва, як і да сваяй асабной работы. Так, у кіраўніка ансамбля вырае былі брыгадзір калгаса, вылучаны зараз

на савецкую работу, Карась Васіль. Стаханавца гароднай брыгады Гаўрыльчык Маня—зольная танцаўшчыца, мае добры голас і кіруе хорам.

Ансамбль песні і танца калгаса «Чырвоны сцяг», Валокскага сельсавета, Хойніцкага раёна, існуе ўжо чатыры годы. Ён паказаў сваё мастацтва і перад калгаснікамі раду калгаснага раёна. Выступленне перад новымі глядачамі ўнесла свежыя матывы ў песні і танцы ансамбля, расшырыла яго рэпертуар. Так нарадзіліся «Калгасны танец», «Спаборніцтва», «Калгасна фізікультурна пляска», нарадзіліся песні, аляваючы багата ўкрадаі, заможнае культурнае жыццё. І ў кожнай песні гучыць шыра падажа вялікаму праўдзёру таварышу Сталіну.

Колькі-ж у калгасе ўдзельнікаў мастацкай самадзейнасці! Пляска наогул скаваць, хто тут не прымае ўдзелу ў мастацкай самадзейнасці. У кожным доме пеліца музыка, чутны поены, шырацы хараводы. Гэта вёска калісь марыла аб гармоніку. Цяпер амаль у кожным доме ёсць які-небудзь музычны інструмент: гармонік ці скрыпка, гітара ці мандаліна, балалайка ці патэфон. Тут арганіза і зраділіся радасна калгасна праця і вясёла песня.

... Цімафей. У хатах і ў калгасным доме сацыялістычнай культуры ўспінчула электрычнае святло.

У гэты прычым перадычэрні час копючу, шасцідзясейнаго Шкуту Андрэю Іванавічу не хапелася іці ў дом. Ён глядзю ў далеч п'яцідзясейнага неба і вільчона марыў, калі яго оын—дзяткі Чырвонай Арміі — спусціла на блакітнакрылым самалёце воеў тут, на гэтай палыня...

Цяпер песня і зван бубона весіліся ўжо алкуўчыкі вядзюць.

— Як весела жыць! — усім сэрцам усклікае ён.

Н. ГАРНЫ.

СВЯТА У СТАЛІЦЫ НА ПЕРШАМАЙСКИМ УРАЧЫСТАСЦІ

На першамайскі ўрачыстасці ў Менск запрошаны 300 лепшых стаханавцаў прадпрыемстваў БССР. Таварышамі прымуць удзел ва ўрачыстых вечарах прадпрыемстваў Менска, будучы прысутнічаць на трыбуне ія помніка В. І. Леніну ў часе першамайскага парада і дэманстрацыі.

3 Віцебска прыязджае дэлегацыя ў складзе 70 стаханавцаў. Сярод іх тт. Каздан — шчотачны камібат, Шнейлерман — фабрыка «КІМ», Кузьмін — фабрыка «Комінтэрн» і іншыя.

Для ўдзелу ў першамайскі ўрачыстасці ў Менск запрошаны 210 стаханавцаў калгаснікаў Менскай вобласці. У складзе дэлегацыі 50-гадовага Загароўскага Оляга — дэляцінца палат калгаса «Б-е савакіна», Грэскага раёна; брыгадзір перавадой палыводчай брыгады калгаса «Чырвоная Гутына», Случка раёна, тав. Гарышка Павел; трактарыста пагранічнай МТС Уздзяскага раёна тав. Ус Валенціна і іншыя.

ДЕЛЕГАЦЫЯ БССР ВЫХАЛА У БІРАБІДЖАН

7 мая 1968 года Юрэйскага аўтаномная вобласць адзначае дзве даты, якія дэманструюць перамогу ленынска-сталінскага нацыянальнай палітыкі — чатырохгодовае існавання Юрэйскага аўтаномнай вобласці і 10-годовае пачатку засялення Бірабіджанскага аўтаномнага раёна.

К гэтаму дню ў Бірабіджан з'яждзюцца многаначынальныя дэлегацыі ад дружнай сім'і народаў СССР для азнамянення з ходам сацыялістычнага будаўніцтва ў вобласці.

Аб'ект БССР кіраваў у Бірабіджан на ўрачыстасці дэлегацыя ў складзе тт. Стодара — стаханавца менскага завода імя Молатава, Каган — рабочага Віцебскага фабрыкі «Профінтэрн» і Лазавіка — мастра кавальскага цеха менскага завода імя Кірава.

Най брыгадзе па рамонту ліні. Зарабляў 25 копеек у дзень. А ў брата вясня вясня. Як жылося, можна сабе ўявіць.

Але другога наша пара, іншакі час і хоць галоў ужо за п'яцідзясейна, а душа маладая, бышам толькі цяпер пазнае ўсё сама чалавеча жыцця.

А за аномм палыводчай змор.

Цімафей Антонавіч пайшоў на завод на сход. Пытанне вельмі адказна: трэба на агульным сходзе вылучыць лепшых, правяральных у барацьбе, адданы партыі Леніна—Сталіна, стойкіх рабочых у Акруговую камісію па выбарах у Вархоўны Совет Беларускай ССР.

Шырокі заводскі двор. Штабелямі ляжыць лес. Цялыны дзень града сонца, драўніна распарылася. Прыняма пахне смаляю. Пад нагамі трашчыць кара.

Цімафей Антонавіч, пераступаючы праз бярвенні, ідзе ў пах. Думкі адна за адной палюцца яго. Ён глядзіць на дубовыя крамы, на алхвовыя лоскі— і сэрца цешыцца.

Была калісь краіна, як глухі, заросшы цымы лес. Вялікі Ленін і Сталін вывелі людзей з адвечнай глушыцы на светлую савецкую дарогу. Людзі, нахтыжны барацьбой за новае жыццё, за сваё шчасце, і лес зрабілі падудальным сваім імненнем, сваім ведам, сваёму дабрабыту, культуры.

Лес — гэта новыя дамы, паланы, татры. І ён, беларускі лес, у кватэрах, клубах, школах няе пад ударамі клявішай на радзёны лад. Пад вяртучоўнай рукой п'яніста вясела звонка п'яе ён пра шчасце савецкага народа, якое влітне пад сонцам сталінскай вясны.

Лес — гэта яркія шаўковыя суценкі, шарфы і блузы, у якія аляваюцца нашы дзясчаты і ў якіх яны выдзюць з пёнамі на першамайскі парад.

А лесу ў нас многа...

Цімафей Антонавіч—радасна ўсхваляваны. Ён акружаны дзясей свая таварышоў-рабочых Разам з іншымі ў Акруговую выбарчую камісію па выбарах у Вархоўны Совет БССР рабочыя завода імя Молатава выбралі і вылучылі яго, старога беспартыйнага рабочага, алданага сына савецкай радзімы, шчаслівага бацьку шчаслівай вясны.

— Андрэй Александровіч.

А. АЛЕКСАНДРОВІЧ.

ЗАГАД ВОЙСКАМ МЕНСКАГА ГАРНИЗОНА

1. Загад Ваяннага Савета БВА ў дзень Міжнароднага пратэктарскага свята—1 мая, у 11.00 у горадзе Менску зназначыцца парад войскам Менскага гарнізона, дзе маладая чырвонаармейцы прыводзіцца да прысягі на вернасці радзіме.
  2. Парад прымае Ваянны Совет БВА.
  3. Камандуе парадом — камдаўт т. Чарычэнка.
  4. На парад вывесці вайсковыя часці Менскага гарнізона па асабому спісу і ўаборныя атрады рабочых.
  5. Пастраенне войск закончыцца ў 10.30.
  6. Пастраенне войск закончыцца па ўказанню каманданта горада Менска.
  7. Форма адзення караўляўна летняя (без працівагаў і сцятак), сядлоўка паходная-вучэбная.
  8. Нагляд за парадом у часе парада ўскладаю на каманданта горада Менска.
  9. Падтрыманне парадку на вуліцах горада забяспечвае Рабоча-Сялянская міліцыя горада Менска.
- Начальнік гарнізона горада Менска—камдаўт КУЗНЯЦОУ.
- Камісар гарнізона—палкы камісар КРЫЧАНАУ.

ЗАМЕЖНЫЯ РАБОЧЫЯ ДЭЛЕГАЦЫІ У МАСКВЕ

29 красавіка чырвоная сталіца пелла сустрачала замежныя рабочыя дэлегацыі, прыбыўшыя ў Советскі Саюз на першамайскі ўрачыстасці. На Ленінградскім вакзале ў Маскве да прыбыцця поезда сабраліся прадстаўнікі ВЦСПС, ЦК профсаюзаў, дэлегацыі прадпрыемстваў Савольніцкага раёна. Прапоўныя Масквы прымлі сустракаць сваіх заручбных прыпелляў.

3 Ленінград у Маскву прыбылі іспанскія, англійскія, нарвежскія і аўстрыцкія дэлегацыі. Іспанскую дэлегацыю ўзначальвае прафесар гісторыі Севільскага ўніверсітэта, член партыі Леўскага рэспубліканскага дэпутат парламента Хуан-Марыя Агілья.

У той-жа дзень з Негарэлага ў Маскву прыбыла французская рабочая дэлегацыя на чале з членам профсаюза сельскагаспадарчых рабочых, камуністам Роберам Пом'е і чхаславацкая дэлегацыя на чале з прадстаўніком трамвайных служачых горада Брно, членам Таварыства прымяцелюў Советскага Саюза Іван Н'афэс.

ПЕРАД 1-ЫМ МАЕМ ЗА РУБЯЖОМ ІСПАНІЯ

ПАРЫЖ, 28 красавіка. (БЕЛТА). Агенцтва Іспанія паведамляе, што ў сувязі з наступленнем свята Першага мая, камуністычная і сацыялістычная партыі Іспаніі, Усеагульны рабочы саюз і Нацыянальная канфедэрацыя працы апублікавалі зварот, у якім, між іншым, гаворыцца:

«Свёння і да гэта часу, пакуль будзе правядзюцца вайна, рабочы клас Іспаніі мае адну задачу — змагацца і працаваць з падвоннай энергіяй, каб перамагчы».

ЧХАСЛАВАНІЯ

ПРАГА, 28 красавіка. (БЕЛТА). Муниципалітэт (гарадскі самаркаўніцтва) горада Марыўска Острова і аб'яднаны камітэт антыфашысцкіх партыі (коммуністы, сацыял-дэмакраты і чхаскае сацыялісты) пастанавілі правесці агульну дэманстрацыю пад лозунгам барацьбы з фашызмам і абароны незалежнасці Чхаслававіі.

Весті аб падрыхтоўцы сумеснай першамайскай дэманстрацыі паступаюць з розных пунктаў Чэхіі, Славакіі і Прыкарпацкай Украіны.

У Празе афіцыйнае першамайскае святкаванне праводзіцца Чхаслававікім нацыянальным саветам (аб'яднанне розных чхаскіх і славацкіх палітычных арганізацый). У адкрытым сходзе на Вацлаўскай плошчы будучы удзельнічаць усе партыі ўрадавай кааліцыі.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІИ УСХОДНІ (Арагонскі) ФРОНТ

Паводле паведамлення іспанскага міністэрства абароны ад 28 красавіка, у раёне на паўночных ўсход ад Трэмпі (на поўнач ад Лерыты) мяцежнікі зрабілі атаку на рэспубліканскія пазіцыі каля Ортонада. Атака была была поўнаспасо албта. Рэспубліканскія часці зрабілі атаку на поўнач ад Балагера, наёношы ворагу буйную страту і захвалішы вялікую колькасць ваенных матэрыялаў.

У раёне міжземнаморскага ўзбярэжжа моцныя атакі мяцежнікаў на рэспубліканскія пазіцыі на ўсход ад Кабелье бчылі з поспехам албты рэспубліканцамі. Фашысты панеслі цяжкія страты. У раёне Капі—Пірыг рэспубліканскія войскі атакавалі мяцежнікаў. У выніку атакі вораг пакінуў на поўно некалькі кулямётнаў, марцір і ваенныя прыпасы.

СВЕНІЯ 9 ТЭАТРАХ І КІНО

Белдзярждрамтэатр — Партаўныя, Белдзяржтэатр оперы і балета — Ціхон, Дзяржтэатр музыкальнага БССР — «Галоды і Мелікоўск», Чырвоныя зоркі — «Валга-Волга», «Пролетарыі» — Волга-Волга. «Дума пра казачку Галоту», «Інтэрнацыяналь Партыіны алас».

МЕНГАРХАРЧАНДАЛЬ ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА ГРАМАДЗЯН ГОРАДА МЕНСКА

1 І 2 МАЯ УЗЛЕБА-БУДАНЦЫЯ МАГАЗЫНЫ І ЛАРКІ ГОРАДА БУДУЦЬ АДКРЫТЫ, ЯК ЗАУСЕДЬ, СА ЗВЫЧАЙНЫМ АСАРТМЕНТАМ ХЛЕБА, БЕЛЛАВУДАНЦЫХ І КАВІДНЕРСКИХ ВІРВАВА.

У ПЕРАДСТУПІЦЫНІ ДНІ ВА ЗСІК МАГАЗЫНАХ І ЛАРКАХ МЕНГАРХАРЧАНДАЛЬ У ТЫМ ЛІКУ І ХЛЕВНЫХ, ЧАС ГАНДЛЮ ПРАДЛОЖАЦЬ НА ДЗЬЕ ГАЛЗІНЫ З ДЗЬЕНЫ МАГАЗЫНЫ НА № 9, 17 І 19 АДКРЫТЫ КРУГЛЫЯ СУТКІ.

Менгархарчандаль. Намеснік адказнага рэдктара І. М. ОФЕНГЕИМ.

Ю. Л. Ш.